

Op Stapel 2022-06

24 februari 2022

In de rubriek Op Stapel geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitsel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen
Guido Liessens (wat de toelichting betreft)
guido.liessens@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

Had u graag zelf de tekst van het ontwerpdecreet of -besluit nagelezen?
Laat het weten aan:

Jan Brewee
jan.brewee@g-o.be

U kunt er ook terecht met uw commentaar, opmerkingen, bedenkingen en suggesties bij de toelichting.

In deze aflevering:

- **Personeel:** nascholingsmiddelen ICT
- **Personeel:** herwaardering (sic) van het ambt

Voorontwerp van decreet over de relancemaatregelen in het onderwijs

In 2022 worden bijkomende nascholingsmiddelen ter beschikking gesteld: 120 euro per organieke voltijdse betrekking in een ambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel¹ op 1 februari 2021. De middelen kunnen enkel worden besteed aan opleidingen Informatie- en Communicatietechnologie (ICT) aan personeelsleden van het bestuurs- en onderwijzend personeel. De opleidingen moeten worden opgenomen in het professionaliseringsplan.

Zestig procent van de middelen wordt uitbetaald vóór het einde van dit schooljaar; de rest vóór eind 2022.

De middelen moeten worden aangewend vóór eind 2026: middelen die dan niet zijn aangewend, moeten onmiddellijk worden teruggestort. Bij afwijking van de middelen kan de administratieve geldboete tot het vijfvoud bedragen van het afgewende bedrag.

HET STANDPUNT VAN HET GO!

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap gaat akkoord met het voorontwerp.

Voorontwerp van decreet tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

In het **secundair onderwijs** moest een *administratief medewerker of opvoeder (ondersteunend personeel)* **halftijds of voltijds** worden aangesteld. Er was wel voorzien in afwijkingen ter vervanging van personeelsleden in deeltijds verlof.

De verplichting dat het altijd om een halftijdse of een voltijdse betrekking moet gaan, valt weg.

*

In de schooljaren 2021-22, 2022-23, 2023-24 en 2024-25 kan in **het basisonderwijs en het secundair onderwijs**, bij een (lokaal) lerarentekort, tot 20% van de lestijden volgens de schalen², c.q. lesuren en uren-leraar worden³ omgezet naar punten voor beleids- en ondersteunend personeel of ondersteunend personeel. Over de criteria voor het vaststellen van het tekort en over de manier waarop de punten worden aangewend, wordt onderhandeld in het basiscomité.

¹ Met inbegrip van de ondersteuners in het *ondersteuningsmodel* aangesteld in een ambt van het bestuurs- en onderwijzend personeel.

² Met inbegrip van de additionele lestijden volgens de schalen, de instaplestijden en de capaciteitslestijden. Aanvullende lestijden en andere lestijden toegekend voor specifieke doeleinden kunnen niet omgezet worden. De omzetting staat overigens los van de mogelijke omzetting naar punten van *lestijden ter ondersteuning van de kerntaak van de leraar* (Op Stapel 2021-32 van 25 oktober 2021).

³ Uren-leraar of lesuren die worden toegekend voor specifieke doeleinden, of aanvullend op de basisfinanciering (zoals uren voor godsdienst, niet-confessionele zedenleer, cultuurbeschuwing en eigen cultuur en religie of voor anderstalige nieuwkomers...), kunnen niet worden omgezet. De omzetting staat overigens los van de mogelijke omzetting naar punten van *lesuren en uren-leraar ter ondersteuning van de kerntaak van de leraar* (Op Stapel 2021-32 van 25 oktober 2021).

De omzetting kan alleen vanuit vacante organieke lestijden, lesuren en uren-leraar (ATO 2), ze gaat ten vroegste in op 1 oktober en geldt dan hoe dan ook voor de rest van het schooljaar, tenzij het personeelslid dat in de punten werd aangesteld, vrijwillig ontslag neemt (artikel 25 DRP⁴). In voorkomend geval moet dan weer worden bekeken of er een tekort is, vóór de lestijden, lesuren of uren-leraar opnieuw naar punten kunnen worden omgezet.

De omzetting is geen ‘kosteloze’ operatie: bij de omzetting van lestijden, uren-leraar en lesuren naar punten (omzettingstabellen worden opgenomen in een uitvoeringsbesluit, zie verder in deze *Op Stapel*) wordt 5% ingeboet.

De punten dienen maximaal te worden ingezet ter ondersteuning van de leraar, zodat die zich kan concentreren op zijn kerntaak, lesgeven.

Die betrekkingen kunnen niet vacant worden verklaard, er kan niet in worden benoemd, in geaffecteerd of naar gemuteerd.

*

De maatregelen gaan in meteen bij de bekrachtiging (na de stemming in het Vlaams Parlement) van het decreet⁵.

HET STANDPUNT VAN HET GO!

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het voorontwerp.

Het GO! stelt de eerste, weliswaar beperkte aanzet tot meer flexibiliteit bij de aanwending van personeelsmiddelen, zoals voorzien in het decreet, op prijs.

Het GO! betreft wel:

- dat de omzetting van lesuren/uren-leraar naar punten enkel kan voor uren beleids- en ondersteunend personeel of ondersteunend personeel en niet voor uren paramedisch personeel;
- dat de omzetting vooralsnog alleen kan in vacante uren en niet voor vervangingen.

Het GO! neemt akte van het engagement van de overheid om met de suggesties van de sociale partners verder aan de slag te gaan.

⁴ “Een personeelslid dat tijdelijk is aangesteld voor bepaalde duur kan zijn ambt neerleggen met inachtneming van een opzeggingstermijn van zeven kalenderdagen. Het instellingshoofd kan met een kortere termijn instemmen. Die instemming blijkt uit een geschrift; het vermeldt de datum van ambtsneerlegging en wordt door beide partijen ondertekend.”

⁵ Voor de maatregel ‘omzetting van uren naar punten bij een lokaal lerarentekort’ geeft het uitvoeringsbesluit als ingangsdatum: 1 maart 2022.

Ontwerp-BVR tot uitvoering van dringende maatregelen om het lerarenambt in het basis- en secundair onderwijs te herwaarderen

Voor de periode 1 januari-31 maart 2022 kunnen scholen in het basisonderwijs die, wegens corona, een schrijnend tekort aan onderwijzend personeel hebben, opnieuw (de maatregel liep ook vorig schooljaar al) vragen personeel te mogen aanstellen voor korte vervangingen (< 10 werkdagen). De maatregel werd door de overheid al eerder gecommuniceerd. U vindt hem omstandig toegelicht in [PERS/2020/05](#).

*

In Op Stapel 2020-13 van 9 juli 2020 kon u lezen dat personeelsleden die de laatste drie jaar⁶ niet in het onderwijs⁷ waren aangesteld (in een gefinancierde of gesubsidieerde betrekking) en een aanstelling krijgen⁸ in een knelpuntambt of -vak in het gewoon of buitengewoon basis- of secundair onderwijs, tot acht jaar geldelijke anciënniteit kunnen meenemen uit de privésector (als werknemer of zelfstandige in een lidstaat van de EU).

De maatregel kwam boven op de al bestaande mogelijkheid om voor sommige technische en praktische vakken tot 10 jaar nuttige ervaring te laten valideren (maar het gaat uiteraard niet om diensten die al als nuttige ervaring in rekening worden gebracht).

Concreet gaat het om wie instroomt als:

- *onderwijzer of onderwijzer ASV;*
- *leraar AV Nederlands, Nederlands voor nieuwkomers, Frans of wiskunde;*
- *leraar TV handelscorrespondentie Nederlands, handelscorrespondentie Frans, bouw, elektriciteit, hout of mechanica;*
- *leraar PV elektriciteit, hout of mechanica;*
- *leraar BGV met specialiteit bouw, elektriciteit, hout of mechanica.*

Enkel de diensten in minstens een halftijdse tewerkstelling⁹ komen in aanmerking.

De diensten worden geteld van dag tot dag; dertig dagen vormen een maand, twaalf maanden vormen een jaar.

Daar wordt nu aan toegevoegd dat korte aanstellingen vóór 1 september 2020 die samen niet meer dan 105 dagen bedragen, buiten beschouwing worden gelaten bij het nagaan of een personeelslid de laatste drie jaar een aanstelling in het onderwijs had. De maatregel heeft uitwerking sinds 1 september 2020 – met terugwerkende kracht dus, om enkele personeelsleden ‘op te vissen’ die uit de boot waren gevallen (en dat niet fijn vonden).

⁶ Het kan ook gaan om personeelsleden die minstens drie jaar uit het onderwijs verdwenen zijn in het stelsel *afwezigheid voor verminderde prestaties*.

⁷ Op eventueel een aanstelling in een universiteit na.

⁸ De maatregel geldt enkel voor aanstellingen die ten vroegste op 1 september 2020 gebeuren.

⁹ Oorspronkelijk ging het om de diensten vanaf de *baremieke* minimumleeftijd, maar dat geldt niet meer voor wie instroomt na 30 november 2021.

De maatregel wordt bovendien uitgebreid **voor de periode 1 december 2021-31 augustus 2025**:

- de lijst met knelpuntvakken en -ambten waarvoor personeelsleden die overkomen uit de private sector geldelijke anciënniteit kunnen meenemen, wordt **voor de periode 1 december 2021-31 augustus 2025** uitgebreid met wie instroomt:
 - als leraar AV informatica, aardrijkskunde, biologie, chemie, Duits, economie, Engels, fysica, Latijn, natuurwetenschappen of project algemene vakken;
 - als leraar TV techniek;
 - in het ambt van directeur in het basisonderwijs of het secundair onderwijs;
 - in het ambt van ICT-coördinator in het basisonderwijs of het secundair onderwijs;
- de anciënniteit die kan worden meegenomen, wordt op tien jaar gebracht voor wie instroomt in een knelpuntvak of -ambt **in de periode 1 december 2021-31 augustus 2025**;
- korte aanstellingen vóór 1 december 2021 die samen niet meer dan 105 dagen bedragen, worden buiten beschouwing gelaten bij het nagaan of een personeelslid de laatste drie jaar een aanstelling in het onderwijs had.

Het personeelslid behoudt de anciënniteit gedurende zijn hele verdere onderwijsloopbaan voor de knelpuntambten, -vakken en -specialiteiten die in de lijst voorkwamen op het moment van zijn eerste aanstelling als zijinstromer.

Verdwijnt het personeelslid later weer uit het onderwijs voor minstens drie jaar en stroomt het daarna nóg eens opnieuw in, dan kan het voor de knelpuntambten, -vakken en -specialiteiten die op dát moment in de lijst voorkomen, de anciënniteit die het tijdens die onderbreking in de privésector verwierf, bijkomend in rekening brengen (tot maximaal de anciënniteit die de regelgeving op dát moment voor de betrokken knelpuntambten, -vakken en -specialiteiten laat meenemen).

De geldelijke anciënniteit blijft verworven óók als het personeelslid later in een selectie- of bevorderingsambt in het basisonderwijs of het secundair zou worden aangesteld. De diensten tellen niét mee voor de berekening van de sociale anciënniteit.

*

Tot dusver hadden enkel houders van het diploma van educatieve bachelor kleuter-, lager of secundair onderwijs een vereist of voldoende geacht bekwaamheidsbewijs voor het ambt van kleuteronderwijzer, kleuteronderwijzer ASV, onderwijzer en onderwijzer ASV. In de eerste graad van het secundair onderwijs hadden de vroegere licentiaten¹⁰ (op een uitzondering na) geen vereist of voldoende bekwaamheidsbewijs voor algemene en technische of praktische vakken.

¹⁰ Masters hadden dat wel, bij de gratie van hun onderliggende bachelordiploma.

Daar komt nu verandering in: houders van een diploma van (ten minste) master (of ermee gelijkgesteld, dus ook licentiaten, ingenieurs...) met een BPB kunnen met een voldoende geacht bekwaamheidsbewijs terecht zowel in het ambt van kleuteronderwijzer, kleuteronderwijzer ASV, onderwijzer en onderwijzer ASV als in de eerste graad van het secundair onderwijs¹¹. Ze worden er als bachelor bezoldigd. De maatregel gaat in op 1 maart 2022

*

Elders in deze aflevering van *Op Stapel* las u dat In de schooljaren 2021-22, 2022-23, 2023-24 en 2024-25 in het **gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs**, bij een (lokaal) lerarentekort, tot 20% van de lestijden, of lesuren en uren-leraar kunnen worden omgezet naar punten voor beleids- en ondersteunend personeel of ondersteunend personeel. Het besluit bevat voor elk van de betrokken onderwijsniveaus en -vormen omzettingstabellen. In het secundair onderwijs kunnen omzettingen maar gebeuren vanuit halve of hele leraarsbetrokkingen (23 uur en 12 uur); na omzetting kan de toewijzing wel gebeuren in andere opdrachtbreuken.

*

De overheid engageerde er zich in [cao XII](#) toe de bezoldiging van de **school**directeurs gefaseerd aan te passen, met het oog op een loonspanning (tussen hun salaris als directeur en het salaris dat ze als leerkracht zouden hebben gehad) van minimaal 35% over de hele loopbaan. Met een aanpassing van de diverse salarisschalen op 1 januari 2022 wordt daartoe een eerste aanzet gegeven¹².

HET STANDPUNT VAN HET GOI

Het **GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap** gaat akkoord met het voorontwerp.

Met betrekking tot de zijinstroom vraagt het GO! zich wel af:

- of een lijst met knelpuntvakken op basis van gegevens van de VDAB wel adequaat alle tekorten vat: niet alle openstaande vacatures *passeren* via de VDAB. Zo is er bijvoorbeeld ook een acuut tekort aan leermeesters en leraren levensbeschouwing. Het GO! stelt dan ook de vraag in hoeverre het niet relevanter zou zijn om het lerarenberoep tout court als een knelpuntberoep te erkennen;
- of tien jaar meeneembare anciënniteit volstaan om meer zijinstromers aan te trekken. Het GO! meent dat een termijn van 20 jaar een veel meer wervend effect zal hebben.

¹¹ Dat geldt ook voor de leermeesters godsdienst en de godsdienstleraars.

¹² In een aantal gevallen gebeurt dat via een aanpassing van de bedragen in de bestaande schaal; in andere gevallen gebeurt dat aan de hand van een nieuwe schaal(code).